

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سنه: اوچنچی جلد

نومرو: ۳۲

۵ آغستوس ۳۳۸

اوستنده بيللرک ذوق اؤر برهن
بو آيناك - اويوب هر هوسنه -
روحلرده بوگون ، روحلرده گولن
شکلر ايشلهش چرچوه سته :

اوله ايجدن كلن روح ايزلرله ،
اوله سوسلهشكه بوني صنعتكار :
اوستنده شن و سوم بگز لرله
شرقك چيكلر گوزلي ساطالاري وار .
كيم بيلير قاج سلطان و قاج شرق قيزي
اوكنده سوسلهركن بوونلرني ،
دوئيدر گوكنده بردين سيزي
و عشقك اؤر برمه اوونلرني .

اوستنده بيللرک ذوق بوگون
بو آينا بيللردن قاش يادكار :
اوستنده شن و سوم بوز لرله ، گولن
شرقك چيكلر گوزلي ساطالاري وار .

حسن راسم

طامن - اكر افنديم (تمنا ايدر) رخصت
بوورورلرسه دورايلر عليته ترتيب اينديكم شو
جدا نامه ي كوچوك خانه علمك تازه نه مول و ترننده
مشوري اولاق اوزره تقديم و اهدا ايديم .

ساما - افنديم ، بن اوله شيدن نه آكلارم!
نافله قاب جاق اولور .

طامن - اكر افنديم (تمنا ايدر) تجويز بو يو
رورلرسه بوگونلرده بر امرنه تشرع ايدم جكم .
آنك سيرينه سزي دعوت ايدم .

خيفا - آه ! ايسته بو ذوقلي سير اولاليدر .
خلق ضيافته ، سيره دعوت ايدر . اما بو تشرع
دعوي ملوغريسي داما طانلي ورعنا ، پك طرف...

بو كا كوكم بايله دي .

رحلي - افنديم ، اوكا بر ماوريت اوپوشيه جقمي
نيكتر ناصلدر ؟ ايش آراسنه صوفوليه جقمي ؟ بر
طبابت منعي باقلايه قمي ؟

طامن - افنديم كيرا ياشنه وارمق بوون اكك
بزله دشوار امكدر . بزم ايشن خلق ايله سربست
اولور . خلق اويفوندر ، اويصالدر . علاج ويريكز ،
اولديغه كيدر . اما كبرادن برى خسته اولسه طبيب
هان اي ايتسين دير ، صحت اومار ، اذا ايدر .

خيفا - تمام ايسته بو توخاف ! بو ده غريب
مسخرهلق ! سرك خسته ي اي ايتك نه وظيفه كز !
آباني بياني آلوب رچته بازار سكرز . خسته آرتيق
اي اولسون ، نه يابارسه ياسون .

لياق - اوله در ... بورمز خسته اصول
وقاعده به تطبيقاً علاج ترتيب اينكدن عبارتدر .

احمد و فخر ياشا

اوچنچي پرده كلهجك نسخده .

بر همشيره

قره دكرزك تنها ، ساكن بر ساحلنده بن
و آرقداشم علي آقشامك ايجمه چوكن غريب حسيلري
ديكله ديكليه كزيورز ، بن نه اولديغي بيلدورم .
ايجمه دلي روز كارلر اوكنه قاشل برچوب حال
وار . كيديشم ، كايشم ، دوشونوشم اختيارمك
حكيم آلتنده دكل . ياري حزني ، ياري دالغين
و بر آرده اميدلي كي يم . اكر علي بو قدار كدرلي ،
علي بو قدار اميدسز اولماسيدي بن بوندن بوتون
باشقه اوله جقم . كزيشم عادتاً برسيرانه ، دوشونوشم
عادتاً طانلي بر خوليايه بگز يه جكمي .

خفيف دالغه لرله قاياله چاريان دكرزك كنيش
اوغولتوسى ياشنده علي ايكيدنه بر « نه اوله جق ! »
ديديكني دو يو يو . علي صانكه بوتون قونوشم
اونوشم يالكرز باباغلر كي بو نه اوله جق ! لافني
اوكره نمده دي .

نه اوله جق ! آقشامك كيتدكه چوكن قراكلنده
غير اختيار ي بده « نه اوله جق ! » ديكه باشلادم .
دكرز كيتدكه جوشبور . ديكيني دورغون صولك
اوستنده يارم بردارنه حالده نتره بن آي ، شمدى
دالغه لرلر بو يوك حركتلي آراسنده قوشان اوينا يان
برنور حالي آلبور . ايجز يالكرز ايك بوون تورقونغايله
طبيعتك بوتون اينديليكي و دكرزك بوتون جوشغو
نغليه قاياريور ، اوچ سنده در آدادولي داغلرنيك ،
آنادولي اووورلرنيك و قره دكرزك عصيان واختلاله
قايانان طاشي ، طورانغى وصوبي ياشنده بو طاشلر ،
بو طور قار و بو صولر كي قايانان اميدوار علي يه بو
آقشام نه اولمشدي ؟ علي ايلك دفعه كدرلي ، ايلك
دفعه دوشونوجملي كوريورم . اوستنده ياريك
اولاسندن وكونك دوغماسندن برشي بلكه مين انسان
حالي وار ...

*

آرتق دكرزك دالغلر قاياله داما بو يوك
بر كورولتيله چارييور ، بياض قوشلر اينوب
چيقان آزغين صولرلر آراسنده كورونم بن بر چابوقفاله
اوكردن قايچور و قارشى اقلرده ظلمتك بوتون هبتي
كوز اوكنده بوكلهش عجائب پرده لر كي ياييلور ،
علي ده كيتدكه آرتان سسيزلكيله قورقونج بر خيالت
حالي آلبور . ايلك دفعه غمرده ايلك دفعه عيلدن
قورقار كي يم . ظن ايديورم كه بو كيمسه سز برده ،
دكرزله طور براغك بر اشدكي بوا سرارلي و هيتلي برده
علي بو غازه صاريه جق ... يوزي كورمه دن سادة
اولايي يره درغو دونه رك علي ! دييورم ، علي
سس و بريور . سويله دييورم ، نه سويله يم !
دييور . برشي دييورم ، صومور .

بو سكونك اغير وصفيتلي معناسي ... سويله بن
قونوشان طبيعت ياشنده ، بوورين ظلمت اوكنده
صوصان بر انسان ... علي يه بر داما سسلنيورم .

دونه لمي ؟ .. « خاير ! » دييور . بللي كه اوچ بيلدر بر
برده ، برقرارده دورا ميوب ده يالكرز عصيانده دوست
كچين روسي بو آقشام اك صولك دمى بولش نفسلر
كي سونه جك ، چيغه جق بر حالده در . آرتق صومبورم .
بر برمزدن آتجق ايكي آديم آرافلي بو يوك قايالر
اوستنده او طور بريورز . دكردن برشي چيغمسي
بكلش اسانلر كي عجائب حسيلرله بلكه بورز و دكرز
دميندن داما جوشغون آياقلرنيك اوچنه قدار چارييور
واورته لده ، بو دالغه لرلر قايالردن ، باشمرك اوستنده
اوجان كوچرك كچه بوچكلرنيك او توشندن باشقه سس
و حركت يوق ...

*

دكرزك دالغه لرينه عليك بردن بره چيقان
سسسي ، كنيش سس قاريشدي . بلكه بورم ، علي
صايقلاركي ، اوربر كي سويله بور .
— سنكله اوچ سته اول بورايه چيغمسي يزي
دوشون ! دييور . دوشونيورم . بو چيغمسيده ،
بو بولجاغدم بر آرز حيرت ، بر آرز حزن ، بوتون
براميد واري .

علي تكرر باشلاور و بن هب ديكه بورم .
— بيلم ايجلي اك خبري براميدله ، عصيانله
يانه ري بو دكردن كچلرلر هيسده بن كي ميير ؟
يعني هيسده بن كي اك آجي بر سديك اليه ي
بورالر دوشبور . واما عصيانله يانان قابمزي بو
داغلرلر ، بو طاشلرلر بو دكرلرلر اوستنده ديكنديرمه
عهد اينشك . مقصدم بو ايدى . فقط بو عصيان
اصل نردن كلور ؟

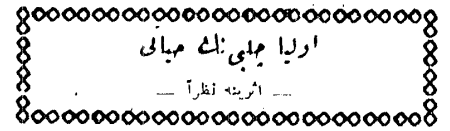
دييه جكسك كه بو عصيان ملكتك حالندن كلور ،
بو عصيان اوكرده بو غزالانان آنك فريادندن كلور ،
بو عصيان قلمزده كي عشقندن كلور .

فقط بنگي بر آرده قلمده كي كيندن ، كوزمده كي
قاندن و قولاغنده كي فريادندن كلور ... قولاغنده كي
فرياد ...

علي بوراده بر قادين اسمي سويله دي . فقط
عصيان سوزلرله قاريشان بواسمي بن عصيانك ياشنده
غيب اولش ، داما دوغروسى بو عصيانه قاريشم
وجود قولاغيله ديكدهم وضبط ايدمدم . كوزمده
بوگون بيله او بر خيالتدر .

علي تكرر باشلاور . بو سفر سسي طبق
ارغولدايان هوالر كي .

— حرب يتمشدي فلسطيندن استانبوله
دوندم . كوره جكلرمي ، بوله جكلرمي بر آرز بيلور
كيديم . فقط دوشونديكارم ، بولدلرلر ياشنده
نه قدار ضعيف چيقدى . سكا يالكرز شوق سويله يه جكم .
كوچك قيز قرده شم واري . اولن بابام و بيلم
نرمه كيدن آنامله برابر اونده بوله مادام . نرمه
كيدى ديه هر كسه صومورم . بيلم بو قدى . كوچكدي .
بن كنديسي دوت سته اول آتجق بدى سكرز ياشنده
براقشدم . اولديكنه اينانه ميوردم . مطلقاً دييوردم ...
فقط بو فنا شبه ايله برابر آرامقدن و صومورمقدن ده
كري قاليوردم

[۳]

اوليا چلي نك ده داخل اوله يني سیدی باشا قانله سی ارضرومه يافلاشدیني وقت محشم مراسمله قوشیلا ندی مختلف و آغیر هدیه لر تعاملی ایدلی ، ضیافتلر کئیده اولوندی .

سیدی باشا دفتردار زاده یه ۱۵۰ قازاق دلبری ۱۱ قازاق خطامانی ، ۲۰۰ مکرل اسیری ، ۱۵۰ کوله ، ۴۰ اوقه کوموش ، ۱۰۰ جاریه ، برقاطیر یوک صانصار پوستی ، بدی زره تقدیم ایدلی . باشا بو هدیه لر دن وطنه یون اولدی و روان سفری ، بالمشاوره ، بهاره تعلیق اولوندی . فقط اوليا چلي نك ديدیكي كي « هر عزت و سرورك سوگ نا كاملق ايش ، كوزل كونك نهاي تلخ كاماني ايش » مقتضاسنجه بونك ده سوگ كله دی . استانبول دن كان خبرلر باشانك نظر دقتي جاب ايمكه باشلادی . صدراعظم صالح باشا قتل اولونش و برينه تذکره یی احد باشا وزیر اعظم اولشدی .

صالح باشا ، محمد باشانك باباسی دفتردار مصطفی باشا بنشدرمه لر دن ایدی . صدراعظم اولور اولماز دفتردار زاده یی یكچیری آغاسی یاقی ایسته دی ، قبول ايمه ديكندن ارزو ايتديكي ارضرومی احسانه توسط ايتشدی .

هزاربارة لقبيله شهرت بولان احمد باشانك ايسه ، داهاد دفتردار زاده ايله ، باباسنك ساغلفندن بری آرالر ای دكادی .

محمد باشا كنديسنك عاقبتی ، بوخبری آلبر آلاز ، كسدير دی . كيسه يه رشى سزديرميه رك بقا يالری

[۴] « درگاه » نومبر : ۲۹ و ۳۱

بر کون اولی الك فنا بر قیافله صاری چهره سی قارارمیش کی ، قلبی دكیشمش کی وسوزی باشقه لشمش کی باشنده اوزون سیاه کوملكلی ، كستاخ طورلی بر آدامك بورودیکي شبه یی بر قیز طابوری ایچنده طایر کی اولدم ... تحقیقه لزوم کوردم .

بیامیورم . ایسته اوچ سنه در ، بو داغلرک اوستنده لك شانلی قان اوپولری اونك قاراران بوزی قومراله دوندورمك و باشقه لاشان سستی تکرار تکرار دوزله تمك ایچون اویشانیور ... تکرار ... علی بورادن اوتنه سی غاملامیدی . دکر اسکینندن داهای فنا بر کوروانیوله چارپور ، کوكده کی ییلدیزلرده تیریشان کوزلر کی اویشانیور و علی ده ایچین ایچین آغلاپوردی .

بنده کوزمك اوکنده اونلر کی قونوشان و بیاض کوكسك اوستنده اونلر کی خاج اشارتی چیقاران برتورک قیزی ، علی نك قارده شی دوریوردی

فرزی لطفی

تحصیله قوبولدی . یالکر بر آراتی آ بازه کی خلالی اوله رق ارضرومه قایماقی ایسته دی . آغلاری طوبیلا یه رق عین و بر دیردکن صو کر ا مه مدینی آج دی . هبسی موافت ایتدیلر . یالکر ایچ قلمه یی آله اتمك لازم ایدی . اونك ایچون بر کچه صباحه قارش ایچ قلمه یی باقیین یاپیلدی . فقط مستحفظ یكچیرلر غافل آولانما دیر و بوتون قلمه نك طوبیلری چور بره رك ديفاریده کی یكچیرلری ده ایجری آلدیلر .

باشانك سرائی تخریب ایدم جکاری زمان آرایه ولایتك اعانی ، اشراقی کیره رك مسئله یی صلحا تسویه ایتدیلر . یكچیری آغاسنه ، چور باجیلره خلعتلر ، حق سسکوتلر بخش اولوندی . بو قلمه دن اون کون سوکره (۱۰ ذی القعدة ۱۰۵۷) بر آقشام ارزنجان قاپسندن سرکیل بر آدام کوردی . دوشرو محکمه شرعیه یه کتیدی . ملایه : « سلطان ! بر خمار یوک حاووج کتیردم . اشکم باغیرمادن ، قلمه دن یكچیرلر چاغیرمادن ، باشا قوللری باشمه قاغیرمادن . نم شو حاووجه بر نرخ ویر ! » دیدی . قاضی مان محکمه قاپسینی چور توب « صرامك نه در ، یاهاو ! » دینه صورنجه اوده : « ارضرومی مسلملكه ضبط ایتکدر » دیدی . یكچیری آغاسنه ، چور باجیلره ولایت اعیانه ، دفتردار زاده یه کورنی قوجه محمد باشانك ارضروم ولایته تعینی و مسلملك موصلتی بیلدیرلیدی . مسلم ، باشانك مان اترسی صباح قلمه دن ، اوچ کون سوکرده شهر دن چیقوب کیتمه سنی ایستبور ایدی . بو تکلیفه محمد باشا قیزدی : « باق آلامونك تکلیف مالایلاقنه . بن دستور مکرم اولم ، بوده بکا بویه الحاج و ابرام اید ! » دیه سوبلندی .

یكچیری چور باجیلر دن خلیل آغا توسط ایدم رك باشانك قلمه ده حاضر لاق ایچون بر هفته قلمه سنه قرار ویرلیدی . بو هفته طرفنده (روان) طرفندن کلن بویوک برکرواندن ۴۴۰ کیسه کومروك آلدی .

و مان عقبنده غایت معظم بر آلا یله ارزنجان قوبوسندن چیقارق جوارده چادیر قورولدی . بوتون ارضروم اعیان و اشراقی هدیه لرله باشای زبارت ایتدیلر . بر قاج کون سوکره بغداد والیسی ابراهیم باشا ملک وفات خبرله دارمه سی خلقتدن ۱۰۰ آتلی ایچ آغاسی ، ۷۰ قاپوسی باشی ، ۷ بایراق صاریجه ، ۳ بایراق سکیان کاوب باشانك معیننه التحاق ایتدیلر . باشا ابراهیم باشایه متأثر آغلارکن ، استانبول دن طوقاق خصکی اسنده بر اولاق کادی . اولاق ، باشایه ، مهم سفرینه تکلانندن دولای تعذیر و بو خطاسی تعذر اتمكه وسیله اوله رق قارس سنجای احسان بیورولدینی عین بر امر شریف کتیرمشدی . باشا بو امری اوتوددی ، طوقاق خصکیه اوچ کیسه آخه خراجره و بره رك استانبوله دوندردی . فقط کندی ده قارصه کیتهدی . اولاغک آرقاسی صیرا استانبول بولنده یاواش یاواش منزل آله باشلادی .

باشا ، ماما خانونه کنجیه اولیا چلی یی بقایا تحصیل ایچون کاخ قلمه سنه طوزله امینی امیر آخور حسن آغایه کوندردی .

اولیا چلی حسن آغادن قوروجای صو باشیندن تحصیل ایتدیکی بقایای حاملا باشایه ارزنجانده بنشیدی . ارزنجان اهالیسی باشای دعوتلر و ضیافتلره آغیرلارکن سیواس والیسی واروار علی باشان کلن بر مکتوب حرکتی تعجیله سوق ایدلی .

واردار علی باشاده ، دفتردار زاده کی ، هزاربارة احمد باشانك مندورلر دن ایدی . سیواس دن عزل اولمشدی . کوندردیکی مکتوبده « دریا مثال عسکرله استانبوله کاوب شرع ایله دهوام وار دینه وزیر جعی خواجی ، مفتی ، ملقب قاضی عسکر ، بکتاش آغای ، چلی کتخدانی ، مصلح الدین آغای قره چاوشی » ایسته یه جکی و بونك ایچون چاوش زاده محمد باشا ، بشیر باشا ، شهوار اوغلی غازی باشا ، کوناویه باشای کوچوک چاوش کی . اوچ وزیر ، بدی میرمیران ، اون بر میرلوا ایله اردو جم ایتدیکی هزار بارة دن باشی قورنارمنی ایستره استانبوله کیتك اوزره تو قاد قلمه سی آلتنده بولوشلری یاز ووردی .

مکتوبی آلبر آلاز باشا آغلاری طوبیلا دی ، مکتوبی اوقوتدی ، اونلرک فکرلری آلدی . هبسی ده « اوغورک اولور » دیدیلر . بونك اوزرینه باشا واروار علی باشا ایله جلای اولمه قرار ویردی . و در حال آله آتلی حسن آغا بیک کیشی ایله قوناچی اوله رق ، طوغلرله برابرلری کوندرلیدی . سیاوش آغاده واروار علی باشایه مکتوبلر کونورمک مامور اولدی . بو حالاری کورم ان اولیا چلی نك عقل ماشندن کیده رك ، بو قادار مالی و منال قطارلری بو شدتله نیا باجم دینه کچه کوندوز دوشو ، بکه باشلادی . *

ارزنجان دن حرکت ایدن محمد باشا شین قره حصار ، نیکسار ، لادیک ، صریفون ، چوروم یولیه آنقره به کلدی .

بو اوچ آتلی سیاحت اناسنده اولیا چلی نك باشندن برچوق عواقب کلدی کلدی . برکه نظارته مامور اولدنی مکارملری قیزیل ارمقهده صوبه قاپدیردی . برکده یوله چیدقیدندن بری طوتولدی بورالردن برنده یوانی ایزنی شاشیره رق برکوبده قره حیدر اوغلنك پاناخه دوشدی . آرداها جانندن اولوبوردی . فقط تهلککی تدبیرله صاوشدیردی . بو وسیله ایله دورک ، قره حیدر اوغلی ، قاطیرچی اوغلی ، آق یاقالی اوغلی ، اوساغانلی اوغلی ، یکن حسن ، قره عی ، دانی ، دادابلی اوغلی ، بایندری اوغلی . قره ولی ، افندی اوغلی ، براق علی کی مشهور اشقیالری طانییدی .

بعضا قوچی بابا یازنده اولدی حیانتدن یزار اوله رق پوره کتنده بر استانبول مجرای اوپانیور :

بومریق اوزره جمیع عمرن اولدی هیا همتکه شهرومه کیده لم قوچی بابا

کی پیتلره دودنی دو کوردی . *